

คู่มือ

หลักสูตรผู้นำพอเพียงเพื่อความมั่นคง

พ.ศ. 2569

Manual

Sufficiency Economy Leadership for Security (SELS) Program 2026

คำปฏิญาณผู้นำพอเพียงเพื่อความมั่นคง

*“รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ เสียสละ
พร้อมด้วย ความรู้ ปัญญา
ศรัทธา และคุณธรรม
เราจะธำรงไว้ ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา
และพระมหากษัตริย์ ตลอดไป ”*

คำนำ

หลักสูตรผู้นำพอเพียงเพื่อความมั่นคง (Sufficiency Economy Leadership for Security Course) เป็นหลักสูตรที่ดำเนินการโดยมูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กองบัญชาการกองทัพไทยบางส่วน นอกจากนี้ กองบัญชาการกองทัพไทยยังให้การสนับสนุนสถานที่ในการ ฝึกอบรมและสัมมนาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และศูนย์ศึกษา ยุทธศาสตร์กองทัพไทย เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา เป็นต้น หลักสูตรมีวัตถุประสงค์หลัก คือการพัฒนาผู้นำ ระดับกลาง (Mid-level leadership) จากหน่วยงานภาครัฐ เช่น ทหาร ตำรวจ ข้าราชการพลเรือน รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ให้มีความเข้าใจในความเป็นผู้นำในโลกยุคใหม่ หรือผู้นำร่วมสมัย (Contemporary Leadership) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Philosophy of Sufficiency Economy) และความมั่นคง องค์กรรวม (Comprehensive Security) โดยเน้นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการ พัฒนาความเป็นผู้นำและการสร้างความมั่นคงองค์กรรวม การพัฒนาทักษะในการคิดและกระบวนการคิด เพื่อ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล สังคม และพลเมือง ด้วยแนวคิดคุณธรรมและวัฒนธรรมพอเพียง ภายใต้บริบทของยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับชาติ และนโยบายความมั่นคงในปัจจุบัน

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกๆด้านของโลกยุคปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของ ประเทศในทุกมิติ หลายประเทศประสบภาวะยุ่งยาก โดยเฉพาะภาวะสงครามและความขัดแย้งด้วยอาวุธ เกิด ความยากลำบากและความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงการสูญเสียโอกาสในการพัฒนาในด้านต่างๆ ใน ด้านเศรษฐกิจ หลายประเทศ ประชาชนยังไม่หลุดพ้นจากเส้นความยากจน ขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานในการ ดำรงชีวิต หลายประเทศ ประสบภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติต่างๆ เพราะสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติถูกทำลาย จนเกิด การสูญเสียสมดุล นอกจากนี้ ศตวรรษที่ 21 นี้ ยังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ของโลกครั้งใหญ่ การนำประเทศฝ่าข้ามคลื่นการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงเหล่านี้ ย่อมมีความต้องการผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรม ประชาชน และภาครัฐมีความพร้อมเพื่อรับกับสถานการณ์เพื่อนำพาประเทศก้าวไปสู่เป้าหมาย อย่างปลอดภัย

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีสายพระ เนตรยาวไกล ทรงเข้าใจพัฒนาการของโลก และทรงมองเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมากกว่า 50 ปีแล้ว ได้เตือน ผู้นำประเทศ ข้าราชการ และประชาชนชาวไทยให้ระมัดระวังในการพัฒนาประเทศ โดยทรงให้ยึดถือทางสาย กลาง ไม่ประมาท ไม่โลภทำอะไรเกินพอดี มีความพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงของโลกเพื่อให้อยู่รอดได้ ซึ่ง ทั้งหมดนี้รวมอยู่ในสิ่งที่พระองค์ทรงพระราชทานเป็นเสาหลักไว้ คือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ปี 2517 และได้ทรงดำเนินโครงการต่างๆจำนวนกว่า 4,000 โครงการภายใต้หลักปรัชญาดังกล่าวในตลอดรัชกาล

ของพระองค์ ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์แก่ชาวไทยและชาวโลก นับเป็นมรดกทางปัญญาอันล้ำค่าที่ปวงชนชาวไทยพึงรักษาและสืบทอดเอาไว้ด้วยการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมในทุกระดับตลอดไป

หลักสูตรผู้นำพอเพียงเพื่อความมั่นคง โดยมูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม จึงมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการสืบสานพระราชปณิธานในการเสริมสร้างให้ผู้นำโดยเฉพาะผู้นำระดับต้น และระดับกลางให้สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาตน พัฒนาชุมชนและสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ เพื่อไปสู่ความมั่นคงอย่างสมดุลในทุกมิติ ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการป้องกันประเทศ สู่เป้าหมายประเทศชาติ “มั่งคั่ง มั่นคง ยั่งยืน” ต่อไป

มูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม

กุมภาพันธ์ 2569

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	2
1 หลักสูตรผู้นำพอเพียงเพื่อความมั่นคง	6
1.1 ความเป็นมา	6
1.2 หลักการและเหตุผล	6
1.3 วัตถุประสงค์	7
1.4 เป้าหมาย	7
1.5 การดำเนินการหลักสูตร	7
1.6 คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม	9
1.7 องค์ประกอบของผู้เข้ารับการอบรม	10
1.8 ค่าใช้จ่าย	10
1.9 ระยะเวลาในการอบรม	10
1.10 การปฏิบัติตนระหว่างการอบรม	10
1.11 กิจกรรมระหว่างการอบรม	11
1.12 ข้อกำหนดในการสำเร็จการอบรม	12
1.13 โครงสร้างการบริหารหลักสูตร	12
1.14 สถานที่อบรม	13
2 ขอบเขตเนื้อหาด้านวิชาการและหัวข้อการบรรยาย	13
2.1 กลุ่มวิชาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy Module)	13
2.1.1 หัวข้อ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับความอยู่รอดในยุคโลกาภิวัตน์”	13
2.1.2 หัวข้อ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา: ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”	14
2.1.3 หัวข้อ “การขับเคลื่อนชุมชนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”	14
2.2 กลุ่มวิชาผู้นำ (Leadership Module)	15
2.2.1 หัวข้อ “ผู้นำพอเพียงกับแนวคิดการพัฒนาตามแนวพระราชดำริของรัชกาลที่ 9 ใน การพัฒนาประเทศไปสู่ความยั่งยืน”	15
2.2.2 หัวข้อ “การส่งเสริมคุณธรรมอย่างยั่งยืนตามรอยพระราชอา”	15
2.2.3 หัวข้อ “ผู้นำที่ต้องการในอนาคต: ทักษะสำคัญที่ต้องมี”	16
2.2.4 หัวข้อ “การพัฒนาผู้นำ และประสบการณ์ผู้นำที่ประสบความสำเร็จ”	16
2.3 กลุ่มวิชาความมั่นคง (Security Module)	17
2.3.1 หัวข้อการบรรยาย “ผู้นำพอเพียงกับความมั่นคงร่วมสมัย”	17
2.3.2 หัวข้อการบรรยาย “ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของไทยในบริบทความมั่นคงของโลก”	18

2.4	กลุ่มการบรรยายพิเศษ (Special Topics)	19
2.4.1	หัวข้อ “ธรรมพื้นฐานกับการฝึกปฏิบัติธรรม”	19
2.5	กลุ่มการดูกิจการ (Site visit Study)	20
2.5.1	การดูกิจการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (รร. นายร้อย จปร.)	20
2.5.2	การดูกิจการโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (รร.ตท.สปท.)	20
2.5.3	การดูกิจการอื่นๆ	21
2.6	วุฒิบัตรและเกียรติบัตร	21
2.6.1	วุฒิบัตร	21
2.6.2	เกียรติบัตร	21
3	ผนวก	22
ก	มูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม	22
ก.1	ความเป็นมา	22
ก.2	ปรัชญาการดำเนินการ	23
ก.3	วัตถุประสงค์การก่อตั้งมูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม	23
ก.4	คณะกรรมการมูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม	24
ก.5	กลุ่มวิชาการคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม	25
ก.5.1	กลุ่มวิชาการด้านการเมือง	25
ก.5.2	กลุ่มวิชาการด้านเศรษฐกิจ	25
ก.5.3	กลุ่มวิชาการด้านสังคมจิตวิทยา	25
ก.5.4	กลุ่มวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	26
ก.5.5	กลุ่มวิชาการด้านการป้องกันประเทศ	26
ก.5.6	กลุ่มวิชาการด้านยุทธศาสตร์	26
	ที่ตั้งมูลนิธิฯ และการติดต่อ	26
ข	ความสัมพันธ์ระหว่างมูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม กับมูลนิธิเพื่อนสันติภาพ	27
ค	แบบฟอร์มรายงานวิชาการกลุ่มความมั่นคงและกลุ่มยุทธศาสตร์ และหลักเกณฑ์การพิจารณาเกียรติบัตรวินัยดีเด่น และเกียรติบัตรวิชาการดีเด่น	29
ง	ระเบียบการแต่งกาย	33
จ	แนะนำสถานที่	36
จ.1	วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ	36
จ.2	มูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม	37
จ.3	สวนสันติภาพธรรมสถาน อ.บ้านนา จ.นครนายก	38
จ.4	โรงเรียนเตรียมทหาร อ.บ้านนา จ.นครนายก	38
จ.5	โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า	39

1 หลักสูตรผู้นำพอเพียงเพื่อความมั่นคง

เครื่องหมาย กองบัญชาการกองทัพ

เครื่องหมาย คลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม

1.1 ความเป็นมา

หลักสูตรผู้นำพอเพียงเพื่อความมั่นคง (Sufficiency Economy Leadership For Security : SELS) เป็นหลักสูตรการอบรมผู้นำระยะสั้น ประมาณ 8 - 9 สัปดาห์ เปิดเมื่อปี 2559 โดยมูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม ภายใต้การสนับสนุนของกองบัญชาการกองทัพไทย เปิดการอบรมปีละ 2 รุ่น ปัจจุบัน (2569) เป็นรุ่นที่ 21 วัตถุประสงค์หลักของหลักสูตรคือ การสืบสานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงพระราชทาน ผ่านการสร้าง “ผู้นำพอเพียง” เพื่อให้สามารถนำแนวคิดไปสู่การปฏิบัติที่เน้นการพัฒนาที่ตนเองก่อนเป็นสำคัญ ก่อนที่จะขยายผลสู่ครอบครัว ชุมชน และสังคม เป็นการประยุกต์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความมั่นคงที่ยั่งยืนภายใต้สถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป

1.2 หลักการและเหตุผล

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคศตวรรษที่ 21 ทำให้สภาพแวดล้อมระดับโลกในมิติต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีความสลับซับซ้อนมากขึ้นและเกิดปัญหาที่ท้าทายใหม่ ๆ ในสังคมโลกอย่างต่อเนื่อง สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อการใช้ชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในสังคมและองค์กร ผู้นำในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีขีดความสามารถสูงในหลายด้าน ทั้งภาวะผู้นำ และความรอบรู้ เข้าใจ ต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เข้าใจวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน ทันท่วงที โดยปราศจากการสูญเสีย หรือสูญเสียน้อยที่สุด ตลอดจนมีความพร้อมและสามารถขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงพระราชทานให้เป็นสิริคุณทางปัญญาอันทรงคุณค่าแก่คนไทยและมนุษยชาติ เป็นปรัชญาที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ว่าสามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ดังนั้น การที่จะเป็นผู้นำที่มีคุณภาพในอนาคต จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อให้การประยุกต์ใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เพื่อเป็นการสืบสานพระราชปณิธานของพระองค์ท่านเพื่อให้สังคมและประเทศชาติมีความมั่นคงสืบไป

1.3 วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ และเข้าใจแนวคิดในการพัฒนาผู้นำร่วมสมัย รวมถึงการฝึกการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้นำทั้งด้านความคิดและพฤติกรรม เพื่อให้สามารถนำหลักการและแนวคิดไปปฏิบัติให้บรรลุผลสู่การเป็นผู้นำที่มีคุณภาพได้

2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ศึกษา เรียนรู้ และทำความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแง่มุมต่างๆ เกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถประยุกต์ใช้เป็นหลักในการทำงานในระดับต่างๆ และเป็นวัฒนธรรมพอเพียงในการดำรงชีวิตบุคคล ครอบครัว และสังคม รวมถึงเป็นหลักในการทำงานภายใต้บริบทของสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงเพื่อไปสู่เป้าหมายความมั่นคงอย่างยั่งยืน

3) เพื่อให้มีความเข้าใจแนวคิดกระแสหลักเกี่ยวกับความมั่นคงองค์รวมและความมั่นคงร่วมสมัย (Comprehensive and contemporary securities) ในปัจจุบัน เข้าใจผลกระทบต่อบทบาทของผู้นำ และการตอบสนองของผู้นำต่อสถานการณ์ความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลง และสามารถประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 เป้าหมาย

จุดประกายความคิดของผู้เข้ารับการอบรมให้ตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นที่ในสภาวะการณ์ความมั่นคงใหม่ ที่ผู้นำยุคใหม่ต้องใช้กระบวนการคิดในการนำและการแก้ปัญหาแบบมีส่วนร่วมด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ คือ ความมีเหตุผล ความพอประมาณ การมีภูมิคุ้มกัน บนพื้นฐานของความรู้คู่คุณธรรม เพื่อนำสังคมไปสู่เป้าหมายความมั่นคงที่ยั่งยืนของทุกภาคส่วน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองอย่างมีหลักการสามารถขยายผลไปสู่การเป็นผู้นำที่มีคุณภาพของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติในที่สุด

1.5 การดำเนินการหลักสูตร

1.5.1 การจัดกลุ่มความมั่นคงศึกษา หลักสูตรผู้นำพอเพียงเพื่อความมั่นคง เปิดรับผู้เข้ารับการอบรมปีละ 2 รุ่น รุ่นละประมาณ 90 คน จากข้าราชการทหาร ตำรวจ พลเรือน รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ในระหว่างการศึกษาจะจัดผู้เข้ารับการอบรมออกเป็น 5 กลุ่มๆ ละเท่าๆ กันโดยคณะทุกภาคส่วนให้อยู่ในแต่ละกลุ่ม จัดเป็นกลุ่มความมั่นคงศึกษา ดังนี้

- 1) กลุ่มความมั่นคงด้านการเมือง รวมการเมืองในประเทศ และการเมืองระหว่างประเทศ
- 2) กลุ่มความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ รวมพลังงาน พลังการผลิต ฐานทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม

- 3) กลุ่มความมั่นคงด้านสังคมจิตวิทยา รวมการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงมนุษย์ ฯลฯ
- 4) กลุ่มความมั่นคงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมสารสนเทศ ปัญญาประดิษฐ์ การสำรวจอวกาศ และนวัตกรรม ฯลฯ
- 5) กลุ่มความมั่นคงด้านการป้องกันประเทศ รวมการทหาร สันติภาพ และความมั่นคงของภูมิภาค ปัญหาความขัดแย้ง สงคราม และความขัดแย้งด้วยอาวุธ ฯลฯ
- 6) กลุ่มยุทธศาสตร์ ทำหน้าที่ศึกษาสถานการณ์ด้านความมั่นคงที่จะส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ด้านความมั่นคงทั้ง 5 ด้าน แล้วกำหนด “กรอบคิดเชิงยุทธศาสตร์” ในการแก้ปัญหาในภาพรวมเพื่อเชื่อมโยงกับ “ข้อเสนอเชิงนโยบาย” ที่กลุ่มความมั่นคงทั้ง 5 กลุ่มเสนอด้วย

1.5.2 การดำเนินงานของกลุ่มความมั่นคงแต่ละด้าน และกลุ่มยุทธศาสตร์

กลุ่มความมั่นคงทั้ง 5 กลุ่ม และกลุ่มยุทธศาสตร์ มีหน้าที่ดำเนินงานด้านวิชาการ คือการจัดทำรายงานวิชาการที่ได้รับมอบหมายจากทางหลักสูตร ซึ่งเป็นงานวิชาการที่บูรณาการองค์ความรู้ทั้งด้านความมั่นคงองค์รวม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการผู้นำร่วมสมัย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในระดับนโยบายและยุทธศาสตร์ต่อปัญหาที่ทำการศึกษาซึ่งกลุ่มดำเนินการร่วมกัน โดยจัดทำเป็น “รายงานการศึกษา” เฉพาะเรื่อง ทั้งในบริบทของความมั่นคงและยุทธศาสตร์ โดยดำเนินการภายใต้การให้คำแนะนำ การปรึกษา และกำกับดูแล โดย “อาจารย์ประจำกลุ่ม” และ “ผู้ทรงคุณวุฒิประจำกลุ่ม” ที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนั้น ยังมี “ผู้ทรงคุณวุฒิจากกลุ่มวิชาการ” ของมูลนิธิคลังสมองฯ เป็น “ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ” เป็นที่ปรึกษาพิเศษของกลุ่มด้วย โดยกลุ่มความมั่นคงและกลุ่มยุทธศาสตร์จะจัดทำรายงานการศึกษากลุ่มละ 1 เรื่อง และถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการสำเร็จการอบรมของหลักสูตร รายงานการศึกษาเฉพาะด้านเหล่านี้ทางหลักสูตรรวบรวมและรายงานให้สถาบันวิชาการป้องกันประเทศทราบหลังการปิดหลักสูตร แบบฟอร์มในการเขียนรายงาน ดูใน ผนวก ค แบบฟอร์มรายงานวิชาการของกลุ่มความมั่นคง และกลุ่มยุทธศาสตร์

1.5.3 กรอบสาระการบรรยายและอภิปรายกลุ่ม

กรอบสาระการบรรยายและอภิปรายกลุ่ม ประกอบด้วย 7 หมวดสาระหลัก เน้นผู้เข้ารับการอบรมเป็นศูนย์กลาง ใช้แนวคิดการแลกเปลี่ยนความรู้ เรียนรู้แนวความคิดและประสบการณ์เป็นแนวทางการฝึกอบรม โดยกำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่หลากหลาย ในกรอบที่ผู้นำพอเพียงเพื่อความมั่นคงต้องรู้ ภายใต้ระยะเวลาการฝึกอบรมที่กำหนด ดังนี้

- 1) ผู้นำพอเพียงกับแนวคิดการพัฒนา ตามแนวพระราชดำริของรัชกาลที่ 9 ในการพัฒนาประเทศไปสู่ความยั่งยืน
- 2) ผู้นำพอเพียงกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยทั่วไป และภาคอุตสาหกรรม
- 3) บทบาทของกองทัพไทยกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) ผู้นำพอเพียงกับศาสตร์พระราชาในการพัฒนาประเทศ
- 5) ผู้นำพอเพียงกับความมั่นคงองค์รวม ความมั่นคงร่วมสมัย
- 6) การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี
- 7) ผู้นำพอเพียงกับกฎหมายของประเทศ (รัฐธรรมนูญ กฎหมายใหม่ การปฏิรูปกฎหมาย

และกระบวนการยุติธรรม)

- 8) คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำ
- 9) ผู้นำกับการสื่อสาร
- 10) ธรรมะกับผู้นำพอเพียง

1.5.4 การศึกษาดูงาน/ การดูกิจการ

การศึกษาดูงานหรือการดูกิจการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีประสบการณ์ตรงในการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการดำเนินกิจการขององค์กรทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน อันจะเป็นการเสริมความเข้าใจในสาระการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยเฉพาะการดูงานหน่วยงานของกองทัพที่ผลิตผู้นำทหาร เช่น การศึกษาดูงานโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนเตรียมทหาร ทั้งนี้เพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจ ในด้านภาวะผู้นำและเกิดแรงบันดาลใจ รวมทั้ง เข้าใจถึงความเชื่อมโยงระหว่างการเป็นผู้นำพอเพียงกับการสนับสนุนการปฏิบัติงานของกองทัพ และความมั่นคงของประเทศในภาพรวม นอกเหนือจากที่ได้รับในห้องเรียน และการดูงานด้านการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรที่ใช้หลักธรรมาภิบาลควบคู่กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินกิจการทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน ที่ประสบความสำเร็จในการสร้างผู้นำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์โดยตรง รวมทั้ง เป็นการสร้างเครือข่ายผู้นำพอเพียงในอนาคต

1.6 คุณสมบัติผู้เข้ารับการอบรม

- 1) เป็นนายทหารสัญญาบัตรสังกัด กองทัพอากาศ (กองบัญชาการกองทัพอากาศ กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ) ชั้นยศ พันโท/นาวาโท/นาวาอากาศโท ถึง พันเอก พิเศษ/นาวาเอก พิเศษ/นาวาอากาศเอก พิเศษ
- 2) เป็นข้าราชการพลเรือนระดับชำนาญการ/ระดับอำนวยการ ระดับต้นถึงระดับสูง พนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการการเมือง/ท้องถิ่น องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ในระดับเทียบเท่ากับข้าราชการพลเรือน
- 3) ภาคเอกชน และบุคคลทั่วไปที่ได้รับความเชื่อถือ มีศักยภาพที่จะขยายผลการสร้างผู้นำร่วมสมัยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 4) มีอายุตั้งแต่ 35 ถึง 55 ปี
- 5) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ขึ้นไป
- 6) เป็นผู้ที่มีความสนใจศึกษามุ่งมั่นที่จะน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน องค์กร และประเทศชาติ
- 7) เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะของการเป็นคลังสมอง กล่าวคือ รับฟังและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้เป็นหมู่คณะ ทำงานร่วมกันเป็นทีมและทำงานเพื่อส่วนรวม
- 8) เป็นผู้ที่ยอมรับและสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้อย่างเคร่งครัด

1.7 องค์ประกอบของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ประมาณรุ่นละ 90 คน
2. แหล่งที่มาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
 - 1) กองทัพอากาศ 15 นาย
 - 2) ข้าราชการพลเรือน และรัฐวิสาหกิจ 30 คน
 - 3) ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม บุคคลทั่วไป 45 คน

1.8 ค่าใช้จ่าย

มีค่าใช้จ่ายในการอบรมตลอดหลักสูตร ดังนี้

- 1) ข้าราชการทหาร (สังกัดกองบัญชาการกองทัพอากาศ กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ) ข้าราชการพลเรือน พนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการการเมือง/ท้องถิ่น องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ คนละ 22,000 บาท
- 2) ภาคเอกชน บุคคลทั่วไป คนละ 25,000 บาท

1.9 ระยะเวลา

ระยะเวลาในการอบรม ประมาณ 100 ชั่วโมง ใน 8 - 9 สัปดาห์

- 1) จัดการฝึกอบรมทุกวันศุกร์ จำนวน 70 ชั่วโมง
- 2) การศึกษาดูงาน การสัมมนา นอกสถานที่ตามที่กำหนด ประมาณ 30 ชั่วโมง

1.10 การปฏิบัติตนระหว่างการอบรม

ในระหว่างการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมพึงระลึกไว้เสมอว่า ตนเองกำลังเข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระราชทานโดยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาเป็นหลักในการปฏิบัติตน ดังนั้น พึงตั้งอยู่ในหลักความพอเพียง ประกอบด้วย ความเสียสละ เห็นแก่ส่วนรวม รู้รัก สามัคคี ให้เกียรติและเคารพบุคคลอื่น ดำรงเกียรติของตน เป็นผู้ใหญ่ และรู้จักกาลเทศะอยู่ตลอดเวลา ข้อควรปฏิบัติ/ ข้อห้าม ที่สำคัญมี ดังนี้

- 1) การตรงต่อเวลา และการปฏิบัติตามข้อกำหนดในการดำเนินกิจกรรมต่างๆในหลักสูตรโดยเคร่งครัด
- 2) ร่วมกิจกรรมต่างๆด้วยความตั้งใจ กระตือรือร้น สนใจศึกษาเรียนรู้ในขณะการบรรยาย และกิจกรรมวิชาการ การดูงาน/กิจการ ให้เกียรติผู้บรรยาย และเพื่อนร่วมงาน
- 3) ให้เคารพในสถานที่ราชการ โดยเฉพาะ ข้อห้ามต่างๆ เช่น การจอดรถในที่ห้ามจอด พื้นที่งดสูบบุหรี่ การส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น ฯลฯ

- 4) มีความรับผิดชอบต่องานมอบที่กำหนดโดยหลักสูตร งานภายในของกลุ่ม การให้ความร่วมมือ และดำเนินการตามหน้าที่และบทบาทที่ได้รับมอบหมาย
- 5) ปฏิบัติตามมติของกลุ่มที่ได้ข้อยุติแล้ว ไม่สร้างความแตกแยกทางความคิด การเสนอความคิดเห็นใดๆ เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ ไม่อวดรู้ ข่มผู้อื่นว่าด้อยกว่าตน
- 6) พึงระมัดระวังความผิดอันอาจเกิดขึ้นจากการละเมิดที่เกี่ยวกับเพศ เช่น การปฏิบัติต่อสุภาพสตรี การถูกรื้อต้องตัว เกินเลยวัฒนธรรมอันดีงาม ฯลฯ
- 7) ประพฤติตนไม่เหมาะสมถึงขั้นเสียกิริยามารยาท เช่น เมาสุรา อาระवाद ทะเลาะวิวาท เสพยาเสพติด ฯลฯ อันอาจนำความเสื่อมเสียมาสู่ส่วนราชการ หลักสูตรและมูลนิธิ วปอ. เพื่อสังคม
- 8) ฝ่าฝืนระเบียบ ข้อกำหนด หรือคำสั่งที่หลักสูตรกำหนดโดยเจตนา ไม่เชื่อฟังคำสั่งเตือนจนอาจเป็นอันตรายต่อผู้อื่น หรือเกิดความเสียหายต่อส่วนราชการ หลักสูตร และมูลนิธิ วปอ. เพื่อสังคม
- 9) การแต่งกายให้เป็นไปตามระเบียบโดยเคร่งครัด ตาม ผนวก ง ระเบียบการแต่งกาย
- 10) การปฏิบัติใดๆ ที่สงสัย ไม่แน่ใจว่า จะไม่เหมาะสม หรือผิดระเบียบ ให้สอบถามฝ่ายปกครอง หรือสำนักงานหลักสูตร

1.11 กิจกรรมระหว่างการอบรม

กิจกรรมที่สำคัญในหลักสูตร เป็นการดำเนินการร่วมกันเป็นหมู่ลูกเสือ หรือกลุ่มวิชาการ เป็นการแสดงออกถึงความสามัคคี เสียสละ ที่สำคัญมี ดังนี้

- 1) หมูเวย ปฏิบัติหน้าที่เวรประจำวันศุกร์ที่มีการอบรม เช่น จัดบุคคลต้อนรับอาจารย์ที่เชิญมาบรรยาย การกล่าวแนะนำผู้บรรยาย การกล่าวขอบคุณ การมอบของที่ระลึก ฯลฯ
- 2) การจัดและดำเนินการสัมมนา โดยเฉพาะการจัดสัมมนาของหลักสูตรก่อนจบการศึกษา อบรมที่ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ที่ บ. แหลมแท่น อ.เมือง จว. ชลบุรี หรือการเสวนาประเด็นเฉพาะกรณีตามสถานการณ์ของโลกหรือประเทศ เช่น กรณีศึกษาการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่าง ไทย - กัมพูชา เพื่อสันติภาพระหว่างประเทศ เป็นต้น ทั้งนี้ เป็นไปตามที่หลักสูตรมอบหมายทั้งเป็นบุคคลและกลุ่ม เป็นต้น
- 3) การจัดกิจกรรมสนทนา การประสานงานภายในหมู่ผู้เข้ารับการอบรม และการดำเนินการตามนโยบายของหลักสูตร
- 4) การจัดทำและส่งมอบเอกสารรายงานวิชาการส่งหลักสูตร
- 5) กิจกรรมอื่นๆ ที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการรุ่น หรือหลักสูตรกำหนด เช่น กีฬา งานจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ งานช่วยเหลือสังคม (CSR) ฯลฯ
- 6) กิจกรรมร่วมกับรายการ “คิดเพื่อชาติ” ของ TNN 24 ซึ่งกลุ่มความมั่นคงนำผลงานจากรายงานการศึกษาในหัวข้อของกลุ่มออกเผยแพร่สู่สาธารณะ

1.12 ข้อกำหนดในการสำเร็จการอบรม

ผู้เข้ารับการอบรมจะสำเร็จการอบรมและได้รับวุฒิบัตร ต้องได้ดำเนินการตามข้อกำหนดครบถ้วน ดังนี้

- 1) มีเวลาในการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และร่วมกิจกรรมอื่นๆ ที่นับเวลาเรียน รวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของเวลาการฝึกอบรมทั้งหมด
- 2) ส่งรายงานวิชาการของกลุ่มความมั่นคงตามมาตรฐานและห้วงเวลาที่หลักสูตรกำหนด
- 3) มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่มีความเสื่อมเสียจากการละเมิดข้อปฏิบัติในระหว่างการศึกษอบรม
- 4) ไม่ถูกดำเนินคดีอาญา มีโทษจำคุก เว้นคดีโดยประมาท
- 5) ไม่ปฏิบัติผิดระเบียบข้อบังคับของหลักสูตร จนถึงขั้นถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนและมีผลให้ออกจากการฝึกอบรม หรือไม่สำเร็จการอบรม

1.13 โครงสร้างการบริหารหลักสูตร

1.14 สถานที่ฝึกอบรม

การอบรมหลักสูตรผู้นำพอเพียงเพื่อความมั่นคง ใช้สถานที่ในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ดังนี้

- 1) ห้องประชุมอเนกประสงค์ วปอ. ในพิธีเปิดและปิดหลักสูตร
- 2) ห้องบรรยาย 121 วปอ.
- 3) ห้องถกแถลง วปอ. ชั้น 3 อาคาร 1
- 4) ห้องอาหารวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- 5) สถานที่สำหรับกิจกรรมอื่นๆ และการศึกษาดูงานตามที่หลักสูตรกำหนด

หมายเหตุ : การระบุสถานที่สำหรับกิจกรรมในการฝึกอบรมจะแจ้งในตารางการฝึกอบรมในแต่ละสัปดาห์ หากเปลี่ยนแปลงวัน – เวลา – สถานที่ จะแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

2 ขอบเขตเนื้อหาด้านวิชาการและหัวข้อการบรรยาย

2.1 กลุ่มวิชาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy Module)

2.1.1 หัวข้อ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับความอยู่รอดในยุคโลกาภิวัตน์”

ความมุ่งหมาย

- 1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจและตระหนักถึงสาระสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นำไปสู่ความความมั่นคงที่ยั่งยืน
- 2) เพื่อให้สามารถเข้าใจหลักการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติงาน ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ให้เกิดความยั่งยืนในระดับบุคคล/ตนเอง ครอบครัว ชุมชน องค์กร สังคม และประเทศชาติ
- 3) เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับกิจกรรมพื้นฐานในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางกับกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อนมากขึ้นต่อไป ผ่านกระบวนการแก้ปัญหา วางแผน และการกำหนดแนวทางดำเนินการที่มีความซับซ้อนมากขึ้น
- 4) เพื่อให้เข้าใจถึงการจะเป็นผู้นำที่ดีในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปขยายผลควรมีลักษณะเช่นไรและกระทำได้อย่างไร

ขอบเขต

สาระสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เชื่อมโยงกับความยั่งยืน หลักการประยุกต์ใช้ที่ถูกต้อง เหมาะสม ควรเป็นเช่นไรในแต่ละเป้าหมายที่ต้องการ เช่น ต่อตนเอง ต่อสังคม เป็นต้น และคุณลักษณะของผู้นำพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรมีลักษณะเช่นใด และภาวะผู้นำที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุด

ลักษณะของการอบรม

เป็นการบรรยายเชิงอภิปรายประกอบประสบการณ์ยกตัวอย่าง และการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ผู้บรรยาย พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี

หมายเหตุ วัน เวลา สถานที่ เป็นไปตามตารางอบรม

2.1.2 หัวข้อ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ความมุ่งหมาย

- 1) เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามหลักการทรงงาน ศาสตร์พระราช และยุทธศาสตร์การพัฒนาพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”
- 2) เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจถึงการประยุกต์ใช้และการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคสังคม เพื่อการช่วยเหลือประชาชน และการพัฒนาประเทศ
- 3) เพื่อให้ศึกษานำประเด็นที่เป็นประโยชน์จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้กับครอบครัว องค์กร สังคม ได้อย่างมั่นใจ

ขอบเขต

สาระสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการขับเคลื่อนสังคม รวมทั้งปัญหาข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นตลอดจนแนวทางการแก้ปัญหา

ลักษณะของการอบรม

เป็นการบรรยายเชิงอภิปรายถึงการดำเนินงานขององค์กร ประกอบประสบการณ์ ยกตัวอย่าง และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นตลอดเวลาการบรรยาย

ผู้บรรยาย ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล

หมายเหตุ วัน เวลา สถานที่ เป็นไปตามตารางอบรม

2.1.3 หัวข้อ “การขับเคลื่อนชุมชนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ความมุ่งหมาย

- 1) เพื่อศึกษาจากประสบการณ์จริง ที่ได้มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการส่งเสริมชุมชนจนประสบความสำเร็จ
- 2) เพื่อชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของระบบเศรษฐกิจทุนนิยมเสรี กับแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขต

การผสมผสานอย่างสอดคล้องระหว่างหลักผู้นำพอเพียงเข้ากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นำไปสู่การปฏิบัติจริงในชุมชน โดยภาคอุตสาหกรรมเป็นผู้สนับสนุน รวมทั้งแรงบันดาลใจที่ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรสู่ชุมชนอย่างได้ผลและยั่งยืน

ลักษณะการบรรยาย

เป็นการบรรยายเชิงอภิปรายประกอบประสบการณ์ตัวอย่าง และการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทั้งนี้ สารของการบรรยายมุ่งผลลัพธ์ที่จะให้นักศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญของการประยุกต์ใช้หลักการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถนำไปใช้ได้กับทุกเรื่องในสังคมมนุษย์ ซึ่งผู้นำพอเพียงจะต้องเรียนรู้และเข้าใจถึงหลักการประยุกต์ใช้ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น การจัดกลุ่มทำตามโจทย์ที่มอบให้

ผู้บรรยาย ตามตารางอบรม

หมายเหตุ วัน เวลา สถานที่ ตามตารางอบรม

2.2 กลุ่มวิชาผู้นำ (Leadership Module)

2.2.1 หัวข้อ “ผู้นำพอเพียงกับแนวคิดการพัฒนาตามแนวพระราชดำริของรัชกาลที่ 9 ในการพัฒนาประเทศไปสู่ความยั่งยืน”

ความมุ่งหมาย

- 1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจบทบาทของผู้นำพอเพียง คือการเป็นผู้นำภายใต้แนวความคิดการพัฒนาตามแนวพระราชดำริของรัชกาลที่ 9 และบริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืนรวมทั้งปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้อง
- 2) เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของแนวคิดการพัฒนาตามแนวพระราชดำริฯ และการนำไปขยายผลสู่ความยั่งยืนในอนาคต

ขอบเขต

สาระสำคัญของแนวคิดการพัฒนาหลักการทรงงานโดยเฉพาะยุทธศาสตร์ “การเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals : SDGs) และในบริบทของไทยในความเหมือนและแตกต่างปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืน

ลักษณะการบรรยาย

เป็นการบรรยายประกอบประสบการณ์ตัวอย่างและเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถามในท้ายของชั่วโมง ทั้งนี้ สารของการบรรยายมุ่งผลลัพธ์ที่จะให้นักศึกษาตระหนัก และเห็นความสำคัญของแนวคิดพัฒนาฯ ที่เป็นหลักการหรือแนวคิดสำคัญสำหรับผู้นำพอเพียง ที่จะต้องเข้าใจและมุ่งมั่นที่นำไปขยายผลสู่สังคมในอนาคต

ผู้บรรยาย ดร. วิวัฒน์ ศัลยกำธร (ประธานที่ปรึกษามูลนิธิสิริกรรมธรรมชาติ)

หมายเหตุ วัน เวลา สถานที่ เป็นไปตามตารางอบรม

2.2.2 หัวข้อ “การส่งเสริมคุณธรรมอย่างยั่งยืนตามรอยพระราชา”

ความมุ่งหมาย

เพื่อให้เข้าใจถึงเงื่อนไขของความสำเร็จที่สำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความรู้ และคุณธรรม ว่าในการทำการใดๆ นั้น นอกจากความรู้ที่เป็นพื้นฐานสำคัญของปัญญาแล้ว คุณธรรม และจริยธรรม ก็ถือเป็นเงื่อนไขที่สำคัญในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้อย่างถูกต้อง ไม่ บิดเบือน ไม่ส่งผลกระทบต่อทางลบกับตนเองและส่วนรวม ซึ่งผู้นำพอเพียงต้องเข้าใจและให้ความสำคัญสูงสุด การ บรรยายนี้จึงได้นำผู้มีความรู้ในทางวิชาการ และเป็นผู้ปฏิบัติที่มีประสบการณ์ทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดี เพื่อให้นักศึกษาได้นำไปประยุกต์ใช้ในอนาคตได้อย่างถูกต้อง

ขอบเขต

หลักการของคุณธรรมและจริยธรรมทางด้านผู้นำพอเพียงที่สำคัญและมีความจำเป็นตามภูมิ สังคมที่ประเทศมีความต้องการ โดยเฉพาะจิตอาสา (public mind/voluntary spirit) ที่สังคมยุคอนาคตควร ให้ความสำคัญ และสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและตัวอย่างประกอบที่สำคัญ

ลักษณะการบรรยาย

เป็นการบรรยายที่มุ่งให้นักศึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้บรรยายด้วยการซักถาม พุดคุยในเชิงถูกแกล้งมากกว่าการถ่ายทอดความรู้จากผู้บรรยายฝ่ายเดียว

ผู้บรรยาย รศ.นพ. สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์กร มหาชน)

หมายเหตุ วัน เวลา สถานที่ ตามตารางอบรม

2.2.3 หัวข้อ “ผู้นำที่ต้องการในอนาคต: ทักษะสำคัญที่ต้องมี”

ความมุ่งหมาย

- 1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เข้าใจถึงความสำคัญของบทบาทของผู้นำในยุคใหม่
- 2) เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติและองค์ประกอบที่สำคัญที่ผู้นำในยุคใหม่
- 3) เพื่อให้เข้าใจองค์ประกอบพื้นฐานและเป้าหมายของการสื่อสาร และบทบาทสำคัญของ การสื่อสารออนไลน์ที่ผู้นำควรให้ความสนใจและนำไปใช้อย่างถูกต้อง
- 4) เพื่อให้ทราบถึงความเชื่อมโยงระหว่างการสื่อสารกับการเจรจาต่อรองและผู้นำควรมี ความเกี่ยวข้องกับสื่อสารและการเจรจาต่อรองอย่างไรกระบวนการขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขต

ความหมายของการเป็นผู้นำ องค์ประกอบสำคัญ รูปแบบ ขั้นตอนความสัมพันธ์ระหว่างกัน การใช้สื่อสมัยใหม่ และความเชื่อมโยงกับภาวะผู้นำ

ลักษณะของการอบรม

เป็นการบรรยายให้ความรู้เชิงเสวนา และให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น การจัดกลุ่มทำกิจกรรมตามโจทย์ที่ได้รับ เพื่อสร้างความเข้าใจและกระตุ้นการมีส่วนร่วม

ผู้บรรยาย พลเอก นรินทร์ เทบประสิทธิ์ พลเอก ดุษฎี รามสมภพ

และ พลเอก สุรสิทธิ์ ถิ่นนันท

หมายเหตุ : วัน เวลา สถานที่ ตามตารางอบรม

2.2.4 หัวข้อ “การพัฒนาผู้นำ และประสบการณ์ผู้นำที่ประสบความสำเร็จ”

ความมุ่งหมาย

1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ และเข้าใจถึงความสำคัญของการสร้างและพัฒนาคุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำ การจะเป็นผู้นำที่ดีได้นั้นต้องมีกระบวนการในการสร้างและพัฒนาบุคคลอย่างต่อเนื่อง เป็นขั้นตอน เช่น การสร้างลักษณะนิสัยที่ดี รวมถึงการปลูกฝังความเชื่อ ความคิดที่ถูกต้อง ต้องผ่านกระบวนการอบรมบ่มเพาะ อาจต้องเริ่มตั้งแต่เยาว์วัยเพื่อให้คุณลักษณะ คุณค่า และคุณธรรมต่างๆได้รับการดูดซับเข้าไปอยู่ในระดับจิตสำนึกอย่างเป็นระบบ

2) เพื่อให้เกิดแนวคิดและแรงบันดาลใจในการฝึกฝนลักษณะนิสัยที่ดีในตนเองอย่างเป็นระบบตามแนวทางที่มีการฝึกมาอย่างได้ผลตามหลักการพัฒนาผู้นำทั้งของไทยและต่างประเทศจากการค้นคว้าวิจัยการพัฒนาผู้นำในมิติต่างๆที่ได้รับการยอมรับ เช่น การปลูกสร้างลักษณะนิสัยที่ดีตามหนังสือ “Seven Habits of Highly Effective People” ของ Stephen Covey (1989) และ “Atomic Habits” ของ James Clear (2018) เป็นต้น

3) เพื่อให้ได้ศึกษาเรียนรู้จากตัวอย่างของผู้นำที่ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ ทั้งในแง่ของคุณลักษณะ ลักษณะนิสัย หลักการปฏิบัติ รวมถึงคุณธรรมประจำใจของบุคคลเหล่านั้น

ขอบเขต

ความหมายของการเป็นผู้นำในทางปฏิบัติ เน้นการประยุกต์ใช้แนวคิด ทฤษฎี ไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ เห็นความสำคัญของการมีคุณลักษณะผู้นำที่ดี การมีหลักการนำ เพื่อการแก้การแก้ปัญหาและนำหน่วยอย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของการดำรงคุณธรรมในการนำ เช่น ความเมตตา ความเข้าใจเพื่อนมนุษย์ ความปรารถนาดีต่อเพื่อนร่วมงาน ด้วยกรยกตัวอย่างจากประสบการณ์ในการเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จ

ลักษณะของการอบรม

เป็นการบรรยายให้ความรู้เชิงเสวนา สร้างความเข้าใจจากประสบการณ์จริง และให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

ผู้บรรยาย พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ประธาน มูลนิธิเพื่อนสันติภาพ

หมายเหตุ : วัน เวลา สถานที่ ตามตารางอบรม

2.3 กลุ่มวิชาความมั่นคง (Security Module)

2.3.1 หัวข้อ “ผู้นำพอเพียงกับความมั่นคงร่วมสมัย”

ความมุ่งหมาย

1) เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจสถานะแวดล้อมทางด้านความมั่นคงของโลก และประเทศ ในความหมายใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และส่งผลกระทบต่อประเทศ สังคม ชุมชน และบุคคล ที่รวมถึงความมั่นคงของมนุษย์

2) เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจถึงภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ที่กำลังส่งผลกระทบต่อสังคมไทย นอกเหนือจากภัยคุกคามที่มีอยู่เดิม ที่รวมกันเรียกว่า Traditional and Non-traditional threats เช่น การก่อ การร้าย ยาเสพติด คอร์รัปชัน ภัยพิบัติ โรคระบาดร้ายแรง ฯลฯ ส่วนภัยคุกคามใหม่ (New threats) เช่น ภัยทาง ไซเบอร์ ปัญหาทำหายจากปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งเป็นผลมาจากพัฒนาการทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคมมนุษย์ เช่น Big Data, Blockchain, Cyber, Artificial Intelligence, Social Media, Digital Disruptive, Cryptocurrency และ Hybrid Warfare เป็นต้น รวมทั้ง บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3) เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงยุคใหม่ที่สำคัญ

4) เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจถึงบทบาทของผู้นำพองเพียง ในการที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับ ความมั่นคงร่วมสมัยว่าควรจะต้องอยู่ตรงไหน รวมทั้ง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการแก้ไข ปัญหาความมั่นคงยุคใหม่ที่มีลักษณะของความหลากหลาย

ขอบเขต

ความหมายของความมั่นคงในแบบต่าง ๆ อดีต ปัจจุบัน อนาคต ลักษณะของความมั่นคงที่ แปรเปลี่ยนไป สาเหตุของปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง การแก้ปัญหาคความมั่นคงที่เกี่ยวข้องใน รูปแบบต่าง ๆ ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีผลต่อความมั่นคงยุคใหม่ กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ บทบาทของหน่วยงานที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดจากความมั่นคง และบทบาทของผู้นำในการแก้ไขความมั่นคงยุคใหม่ และปัญหาข้อขัดข้องในการแก้ปัญหาคความมั่นคงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ลักษณะของการอบรม

เป็นการบรรยายเชิงอภิปรายเพื่อให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น การ แบ่งกลุ่มทำงานมอบให้สร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วม

ผู้บรรยาย คุณฉัตรชัย บางชวด เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.)

หมายเหตุ วัน เวลา สถานที่ เป็นไปตามตารางอบรม

2.3.2 หัวข้อ “ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของไทยในบริบทความมั่นคงโลก”

ความมุ่งหมาย

1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับรู้และเข้าใจถึงสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของ บริบทความมั่นคงทั้งในระดับประเทศและในระดับโลก และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศใน ลักษณะองค์รวมในทุกมิติ

2) เพื่อให้เข้าใจความมั่นคงของครุฑที่ประกอบด้วย 5 มิติ คือ ... มีลักษณะเป็นระบบเชิงซ้อน (complex system) มีความทับซ้อน เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน (entanglement) ข้ามมิติ ไม่สามารถแยกออกจากกันอย่างชัดเจน การแก้ปัญหาหนึ่งอาจนำไปสู่อีกปัญหาหนึ่งได้ เหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์นี้อาจจะส่งผลกระทบต่อระบบความมั่นคงอย่างรุนแรงทั้งระบบได้

3) เพื่อให้เข้าใจบทบาทของผู้ผู้นำในยุคความมั่นคงเชิงซ้อน (complex security) ในการแก้ปัญหาที่ต้องกำหนดเป้าหมายในระดับยุทธศาสตร์องค์รวมที่ชัดเจน มีนโยบายขับเคลื่อนรองรับในทุกมิติ ความมั่นคง ซึ่งจะบรรลุเป้าหมายได้ด้วยพลังความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ...

4) เพื่อให้เข้าใจถึงความสำคัญของการแก้ปัญหาความมั่นคงของครุฑในการยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดหลักในการแก้ปัญหา โดยการยึดหลักผลประโยชน์ของส่วนรวมนำ ผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มหรือบุคคล ดำเนินนโยบายสายกลางไม่สุดโต่ง ทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์ที่เป็นธรรม (win – win solution) ก้าวข้ามความขัดแย้งสู่เป้าหมายร่วม เพื่อความมั่นคงที่ยั่งยืน

ขอบเขต

ผู้เข้ารับการอบรมได้ศึกษาและเข้าใจสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงของโลกในปัจจุบัน ศึกษาและทำความเข้าใจกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ความจำเป็นที่ต้องมียุทธศาสตร์ชาติ เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์กับนโยบายความมั่นคงด้านต่างๆ ในลักษณะการถ่ายทอดเป้าหมายทั้งทางกว้าง (horizontal) และทางลึก (vertical) เรียนรู้กระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์และการวิเคราะห์การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ด้วยกระบวนการวิเคราะห์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การตัดสินใจในระบบความมั่นคงของครุฑเชิงซ้อน

ลักษณะการบรรยาย

เป็นการบรรยายที่มุ่งให้นักศึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้บรรยายด้วยการซักถามพูดคุยในเชิงถกเถียงมากกว่าการถ่ายทอดความรู้จากผู้บรรยายฝ่ายเดียว

ผู้บรรยาย พลโท ดร. นพดล มังคละทน กรรมการมูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม

หมายเหตุ วัน เวลา สถานที่ ตามตารางอบรม

2.4 กลุ่มการบรรยายพิเศษ (Special Topics)

2.4.1 หัวข้อ “ธรรมพื้นฐานกับการฝึกปฏิบัติธรรม”

ความมุ่งหมาย

1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้และเข้าใจถึงสาระสำคัญของ “ธรรมะ” ตามหลักของพระพุทธศาสนาที่ผู้นำพอเพียงควรต้องมี และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2) เพื่อให้ได้เห็นว่า “ธรรมะ” ตามหลักของพระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้นำในศตวรรษที่ 21 และนำไปขยายผลได้อย่างถูกต้อง

3) เพื่อให้ตระหนัก และให้ความสำคัญกับเงื่อนไขคุณธรรม ซึ่งธรรมะมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำเนินไปได้อย่างถูกต้องและยั่งยืน

ขอบเขต

สาระสำคัญของ สัปปิยธรรม 7 ประการ อิทธิบาท 4 ที่ช่วยให้การพัฒนาตนเองนำไปสู่ความสำเร็จการเจริญสติที่เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้นำ พรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4 ทำที่ยึดเหนี่ยวใจของกันและกันไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ทั้งนี้ สาระของการบรรยายมุ่งผลลัพธ์ที่จะให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของ “ธรรมะ” กับผู้นำสำหรับอนาคตที่แตกต่างไปจากผู้นำแบบดั้งเดิม และความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขคุณธรรมตามหลักปรัชญากับธรรมะ

ลักษณะการบรรยาย

เป็นการบรรยายเชิงอภิปรายประกอบประสบการณ์ตัวอย่างและการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทำความเข้าใจตามโอกาสที่เหมาะสมในระหว่างการบรรยาย

ผู้บรรยาย พล.ท. ธีรนนท์ รจนา กรรมการมูลนิธิเพื่อนสันติภาพ

หมายเหตุ : วัน เวลา สถานที่ ตามตารางอบรม

2.5 กลุ่มการศึกษาดูงาน/ การดูกิจการ (Site visit Study)

2.5.1 การดูกิจการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (ร.ร.นายร้อย จปร.)

การศึกษาดูงาน ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตนายทหารหลักของประเทศ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้กระบวนการผลิตผู้นำทางทหารทั้งปรัชญาแนวคิด วิธีการและการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยได้สัมผัสกับสถานที่ ได้เห็นบรรยายภาค ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงที่จะก่อให้เกิดความตระหนักรู้ เห็นคุณค่า และเป็นแรงบันดาลใจที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อทราบปรัชญา แนวคิด ภารกิจ การจัด การดำเนินงาน รวมทั้งการบริหารงานของสถาบันการศึกษานายทหารสัญญาบัตรหลักของประเทศ
- 2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้สัมผัสกับบรรยายภาค และสถานที่อันเป็นสถาบันที่ผลิตผู้นำทางทหารที่มุ่งเน้นการสร้างอุดมการณ์ ความรักชาติ ความเสียสละ ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความศรัทธาที่มีต่อสถาบันของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 3) เพื่อให้ทราบความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรผู้นำพอเพียงเพื่อความมั่นคง กับความมั่นคงทางทหาร การป้องกันประเทศ และความมั่นคงของชาติ
- 4) เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการเป็นผู้นำที่ดีของสังคมต่อไป

2.5.2 การดูกิจการโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (ร.ร.ตท. สปท.)

การศึกษาคุณงาน ณ โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เป็นอีกหนึ่งในสถาบันการฝึกผู้นำทางทหารในระดับต้นซึ่งถือว่ามีความสำคัญมาก เนื่องจากโรงเรียนเตรียมทหารเป็นขั้นเริ่มตั้งแต่การสอบคัดเลือกบุคคลพลเรือนที่สำเร็จการศึกษาในระดับศึกษาตอนมัธยมต้นเข้ามาให้การศึกษาในระดับเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อส่งเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจต่อไป การดูกิจการ ณ รร.ตท. สปท. จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมทราบถึงปรัชญา แนวคิด และวิธีการในการเตรียมความพร้อมบุคคลพลเรือนซึ่งเป็นเสมือนการเตรียมวัตถุดิบที่ต้องการเพื่อเข้าสู่เป้าหมายของแต่ละเหล่าทัพต่อไป ซึ่งจะเป็นประสบการณ์ตรงที่สำคัญเพื่อชี้ให้เห็นว่า การสร้างผู้นำแต่ละประเภทนั้น มีเป้าหมาย เจาะใจ และวิธีการแตกต่างกันออกไป

2.5.3 การดูกิจการอื่นๆ

หลักสูตรจัดให้มีการดูกิจการที่ดำเนินการโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การเยี่ยมชมโครงการตามพระราชดำริ หรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมถึงพิพิธภัณฑ์และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์เพื่อเป็นการศึกษาเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เพื่อให้ตระหนักถึงความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งระหว่างความเป็นไทย วัฒนธรรมไทย คุณค่าแบบไทย กับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นำไปสู่ความมั่นคงของชาติและการพัฒนาประเทศตามวิถีไทย เช่น ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในระดับชุมชน โครงการอุทยานการอาชีพชัยพัฒนา จังหวัดนครปฐม ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และความมั่นคง (ศปร.) และอนุสรณ์สถานแห่งชาติ กองบัญชาการกองทัพไทย เป็นต้น

2.6 วุฒิบัตรและเกียรติบัตร

2.6.1 วุฒิบัตร

ผู้เข้ารับการอบรมที่สำเร็จการอบรมโดยมีคุณสมบัติตามที่หลักสูตรกำหนดในข้อ 1.12 ข้อกำหนดในการสำเร็จการอบรมจะได้รับวุฒิบัตรตามที่หลักสูตรกำหนด

2.6.2 เกียรติบัตร

หลักสูตรมอบเกียรติบัตรเพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติ 2 รางวัล โดยมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้พิจารณา คือ รางวัลเกียรติยศวินัยดีเด่น (Distinguished Conduct & Discipline) และรางวัลเกียรติยศวิชาการดีเด่น (Distinguished Study Performance) สำหรับหมู่หรือกลุ่มวิชาการที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน มีความวิริยะอุตสาหะ เสียสละ เป็นที่นายกองเชิดชูเป็นที่ประจักษ์ และหมู่หรือกลุ่มที่มีผลงานการจัดทำรายงานวิชาการที่มีคุณค่าในเชิงการแก้ปัญหาระดับนโยบายหรือยุทธศาสตร์ในระดับประเทศ นำเสนอนวัตกรรมใหม่ ตามมาตรฐานงานวิชาการ งานศึกษาวิจัย อันเป็นที่ยอมรับ และเป็นประโยชน์ในวงกว้างต่อการศึกษาด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้นำร่วมสมัย ความมั่นคงองค์กรรวม รายละเอียดหลักเกณฑ์และการดำเนินการตาม **ผนวก ค** แบบฟอร์มรายงานวิชาการกลุ่มความมั่นคง และกลุ่มยุทธศาสตร์ และหลักเกณฑ์การพิจารณาเกียรติบัตรวินัยดีเด่น และเกียรติบัตรวิชาการดีเด่น

ความเป็นมา

กำเนิดของคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2545 จากการรวมตัวของนักศึกษา วปอ. ในอดีต ซึ่งแต่ละท่านมีประสบการณ์และความรอบรู้ในหลายสาขา โดย วปอ. ได้เชิญอดีตนักศึกษา ทั้ง ภาครัฐ และเอกชน ประมาณ 200 คน มาประชุมร่วมกันที่ วปอ. และที่ประชุมมีความเห็นพร้อมต้องกันว่า ต้องการก่อตั้ง คลังสมอง วปอ. เพื่อสังคมขึ้น โดยจัดให้อยู่ภายใต้สมาคมศิษย์เก่า วปอ. เพื่อเป็นแหล่งในการระดมสมองในการแก้ปัญหาสำคัญ ๆ ของชาติ ด้วยการเป็นศูนย์กลางในการสังเคราะห์ เชื่อมโยงพลังความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และวิสัยทัศน์ ของนักศึกษาทุกรุ่นเข้ากัน อย่างเป็นระบบแล้วนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ๆ ของชาติ แก่หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง หลังจากก่อตั้งคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม ได้ขยายบทบาทตามที่แนวทางกำหนดไว้ โดยมีการจัดกิจกรรมทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งต้องทำให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงบประมาณ ขณะที่คลังสมอง วปอ. เองมีข้อจำกัดในเชิงกฎหมาย จึงเสนอให้มีการจัดตั้งเป็น มูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคมขึ้น เพื่อดูแลรับผิดชอบในเรื่องของงบประมาณ และกำหนดทิศทางของคลังสมอง วปอ. ในภาพรวม ผ่านทางคณะกรรมการมูลนิธิ ฯ ซึ่งในขณะนั้นมี พล.อ. จรัญ กุลละวณิช เป็นประธานคณะกรรมการ ต่อมาได้ส่งมอบหน้าที่บริหารงานให้ พล.อ. บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ประธานคณะกรรมการเมื่อ 20 มีนาคม 2559 โดยต่อมาได้ส่งมอบการบริหารให้ พล.อ. นรินทร์ เทบประสิทธิ์ ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน

ปรัชญาการดำเนินงาน

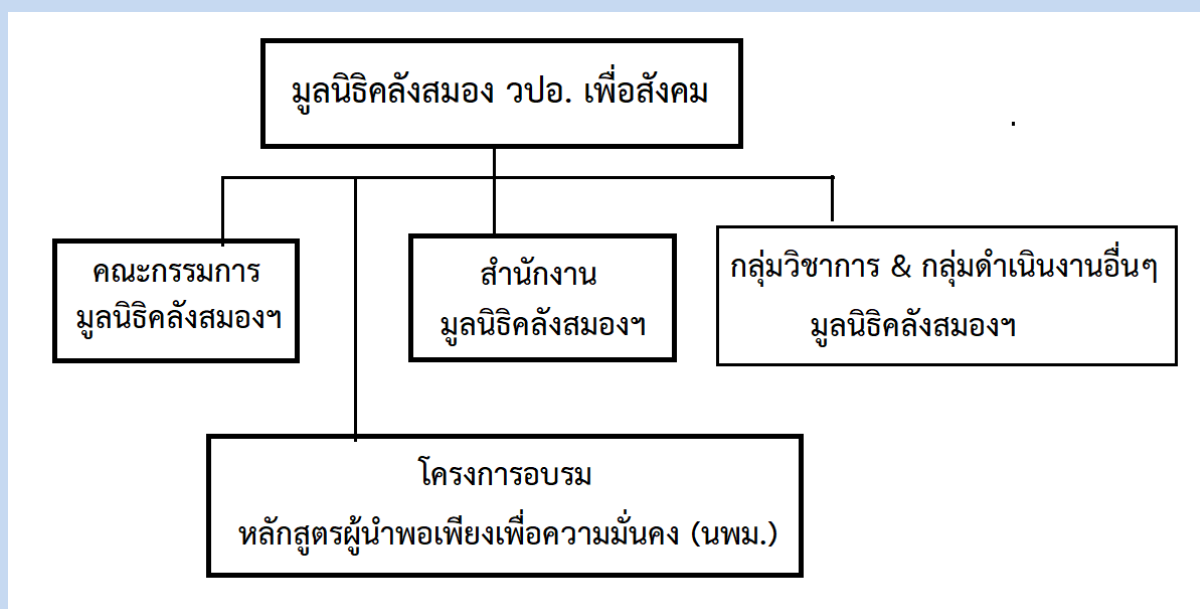
คลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม ดำเนินงานโดยอิสระ ไม่คำนึงถึงผลตอบแทนเสมือนหนึ่งเป็นการปิดทองหลังองค์พระปฏิมา เกียรติภูมิ และชื่อเสียง ของคลังสมองฯ จะปรากฏต่อสังคมด้วยการยอมรับ และตระหนักในคุณค่าและคุณประโยชน์จากผลงานของคลังสมองฯ เท่านั้น มิใช่เป็นไปด้วยการโฆษณาเป็นหลัก

วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งมูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม

1. เพื่อให้ให้นักศึกษา วปอ. รวมตัวกันอย่างสร้างสรรค์สังคม ด้วยการระดมสมองแก้ปัญหาสำคัญ ๆ ของชาติ
2. เพื่อเป็นศูนย์กลางของการสังเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และวิสัยทัศน์ของสมาชิก เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ
3. เพื่อให้การสนับสนุนการดำเนินการของภาครัฐ รวมทั้ง ภาคเอกชน ด้วยการนำเสนอผลงานจากการระดมสมองที่เป็นรูปธรรมเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาตลอดจน พัฒนาสังคม และประเทศชาติได้อย่างสมดุล มีคุณค่า และมีความยั่งยืนได้ต่อไปภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และสภาวะแวดล้อมที่เป็นอยู่
4. เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเชื่อมั่นต่อกันในระหว่างสมาชิกทุกรุ่น

สมาชิกคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม ประกอบด้วยนักศึกษา วปอ. ศิษย์เก่า วปอ. ทุกรุ่น ที่สนใจ และอาสาเข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้ง ผู้ที่คณะกรรมการมูลนิธิคลังสมองฯ เห็นชอบให้สามารถเข้าเป็นสมาชิกได้

โครงสร้างมูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม

คณะกรรมการมูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม 2569

1. พลเอก นรินทร์	แทบประสิทธิ์	ประธานมูลนิธิ
2. นาย กระหิ่ม	ศานต์ตระกูล	รองประธาน
3. พลเอก ดุษฎี	รามสมภพ	รองประธาน
4. พลเอก สุรสิทธิ์	ถนัดทาง	กรรมการ และเลขานุการ
5. พลเอก สุพจน์	อัมรงค์รัตน์	กรรมการ
6. พลเรือเอก ดิเรกลาภ	ดวงอุไร	กรรมการ และเหรัญญิก
7. พลโท มนัส	แถบทอง	กรรมการ

8.	พลโท นพดล	มั่งคละทน	กรรมการ
9.	พลอากาศตรีหญิง ศิริภร	หิตะศิริ	กรรมการ
10.	นาย นพดล	รัตนแสงหิรัญ	กรรมการ
11.	นายวิรุฬ	รัตนปริคณณ์	กรรมการ
12.	นาย นที	สิทธิประศาสน์	กรรมการ
13.	นางศรุตยา	สุนาถวนิชย์กุล	กรรมการ

สำนักงานคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม

1.	พลเรือเอก ดิเรกถาภ	ดวงอุไร	หัวหน้าสำนักงาน
2.	พันเอกหญิง อารยา	จุลานนท์	รองหัวหน้าสำนักงาน
3.	นายวิรุฬ	รัตนปริคณณ์	ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงาน ฝ่ายวิชาการ
4.	พันตรี สุชาติ	มาศจร	ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงาน ฝ่ายธุรการ
5.	สิบเอก พิสิษพงษ์	สวนดี	เจ้าหน้าที่
6.	นางสาวพรวลัย	บุญมา	เจ้าหน้าที่
7.	นางสาวธัญวรรณ์	วีระวิทยากรณ์	เจ้าหน้าที่

กลุ่มวิชาการและกลุ่มกลุ่มประสานงาน คลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม

ปัจจุบัน คลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม มีเครือข่ายกลุ่มวิชาการ 6 กลุ่ม กลุ่มเหล่านี้ทำหน้าที่ศึกษาปัญหา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในประเด็นที่อยู่ในรอบด้านต่างๆ ของงาน วิชาการในภาพรวมทั้ง 6 ด้านทั้งในระดับมหภาค (macro level) คือระดับนโยบายและยุทธศาสตร์ และ ระดับจุลภาค (micro level) คือระดับบุคคล ชุมชน สังคม ซึ่งเป็นหน่วยศึกษาขนาดเล็ก เป็นต้น

1. **กลุ่มวิชาการ** กลุ่มวิชาการคลังสมอง ประกอบด้วยสมาชิกที่หลากหลายแต่มีพื้นฐานความชำนาญ ความเชี่ยวชาญในกรอบของกลุ่มวิชาการนั้นๆ กลุ่มวิชาการคลังสมอง มี 6 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มวิชาการด้านการเมืองและการบริหารประเทศ (Political Dimension)

ด้านการเมืองในประเทศ (National Politics) ประกอบด้วยหัวข้อหลัก เช่น หมวดระบอบการเมืองการปกครอง หมวดจริยธรรมทางการเมือง หมวดสิทธิเสรีภาพทางการเมือง หมวดการมีส่วนร่วมของภาคส่วน ฯลฯ และ ด้านการเมืองต่างประเทศ (International Politics) ประกอบด้วยหัวข้อหลัก เช่น หมวดระบบสถาบันระหว่างประเทศ หมวดความขัดแย้งระหว่างประเทศ หมวดกฎหมายระหว่างประเทศ หมวดระบบอำนาจระหว่างประเทศ ฯลฯ

2) กลุ่มวิชาการด้านเศรษฐกิจ (Economic Dimension)

ด้านเศรษฐกิจภายในประเทศ (National Economy) ประกอบด้วยหัวข้อหลัก เช่น หมวดรายได้ การกระจายรายได้ หมวดสิ่งแวดล้อม หมวดพลังงาน หมวดทรัพยากรธรรมชาติ หมวดประชากร (Demography) หมวดทรัพยากรมนุษย์ หมวดโครงสร้างพื้นฐาน หมวดภาคการผลิต ฯลฯ ด้านเศรษฐกิจ

ระหว่างประเทศ (International Economy) ประกอบด้วยหัวข้อหลัก เช่น หมวดระบบการค้าระหว่างประเทศ หมวดเขตการค้า หมวดการเงินระหว่างประเทศ หมวดการลงทุน/ระบบการผลิตระหว่างประเทศ หมวดข้อตกลงด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ฯลฯ

3) กลุ่มวิชาการด้านสังคมจิตวิทยา (Social psychology Dimension)

ด้านความมั่นคงมนุษย์ (Human Security Domain) ประกอบด้วยหัวข้อหลัก เช่น สิทธิมนุษยชน การย้ายถิ่นฐาน ความขัดแย้งระหว่างอารยธรรม การศึกษา อัตลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ ด้านจิตวิทยาสังคม (Sociopsychological Domain) หมวดการสื่อสารทางสังคม Social medias ชาติพันธุ์ เอกลักษณ์แห่งชาติ ศาสนา ความเชื่อ แนวคิดทางสังคม ฯลฯ

4) กลุ่มวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science & Technology Dimension)

ด้านการพัฒนาฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม (Research and innovation domain) การสร้างนักวิทยาศาสตร์ การวิจัยทางทฤษฎี/ งานวิจัยบริสุทธิ์ (Theoretical research) การพัฒนาด้าน Digital, Internet, AI, Information Tech, การพัฒนาด้านอวกาศ ฯลฯ ด้านการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม (Science & tech utilization domain) การดำเนินการเพื่อให้งานวิจัยออกไปสู่การนำมาใช้ จากงานวิจัยสู่นวัตกรรม การใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีในการผลิต และทางสังคม ฯลฯ

5) กลุ่มวิชาการด้านการป้องกันประเทศ (Military & Defense Dimension)

ด้านการทหาร (Military domain) ประกอบด้วยหัวข้อหลัก เช่น หลักนิยมการทหาร การพัฒนากองทัพสมัยใหม่ การใช้ AI และ Robots ทางทหาร สงครามนิวเคลียร์ ฯลฯ ด้านการป้องกันประเทศ (Defense domain) ประกอบด้วยหัวข้อหลัก เช่น สงครามสมัยใหม่ (Hybrid war) การวางกำลังในการป้องกันประเทศ การใช้กำลัง การส่งกำลังบำรุง กำลังสำรอง ฯลฯ

6) กลุ่มวิชาการด้านยุทธศาสตร์ (Strategic Dimension)

ความสนใจหลักเกี่ยวกับพัฒนาการและปัญหาระดับยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศ ณ ปัจจุบัน ที่แสดงออกในรูปของการแข่งขันเชิงอำนาจในยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศ การกำหนดนโยบายต่างประเทศและยุทธศาสตร์ชาติของประเทศที่มีอำนาจในระดับที่แตกต่างกัน ภูมิรัฐศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 และแนวคิดของสำนักคิดด้านยุทธศาสตร์และความมั่นคงต่างๆ เช่น structural realism เป็นต้น

2. กลุ่มประสานงานคลังสมอง มีหน้าที่ ดังนี้

1) พิจารณาตรวจสอบสถานะแวดล้อม เพื่อวิเคราะห์ประเด็นสำคัญของชาติในแต่ละด้าน และกำหนดประเด็นปัญหาในการระดมสมองต่อไป

2) กำหนดลำดับความเร่งด่วนของประเด็นปัญหาในการระดมสมอง และดำเนินการให้เป็นรูปธรรมต่อไป

หลักสูตรผู้นำพอเพียงเพื่อความมั่นคง จัดให้มีการดูงานและการฝึกอบรมผู้นำในภาคสนามเป็นเวลา 2 วัน โดยมีความตกลงในการใช้พื้นที่ของมูลนิธิเพื่อนสันติภาพ คือสวนสันติภาพธรรมสถาน อ.บ้านนา จ. นครนายก เป็นพื้นที่ฝึกอบรมให้กับหลักสูตร อย่างไรก็ตาม ทั้งมูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม และมูลนิธิเพื่อนสันติภาพ มีคณะกรรมการ โดยเฉพาะคณะกรรมการระดับสูง เป็นบุคคลเดียวกัน เช่น พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ประธานอาวุโส มูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม ดำรงตำแหน่ง ประธานมูลนิธิเพื่อนสันติภาพ ด้วย และ พลเอก นรินทร์ เทบประสิทธิ์ ประธานมูลนิธิคลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม ดำรงตำแหน่ง รองประธานมูลนิธิเพื่อนสันติภาพด้วย เป็นต้น

นอกจากนั้น ทั้งสองมูลนิธิยังมีโครงการอบรม 2 หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการสร้างผู้นำบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ หลักสูตรผู้นำพอเพียงเพื่อความมั่นคง และหลักสูตรผู้นำเพื่อนสันติภาพ ดังนั้นความร่วมมือของมูลนิธิทั้งสองจึงเป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่าย และจะเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อผู้เข้ารับการอบรม จึงขอกล่าวถึงมูลนิธิเพื่อนสันติภาพ เพื่อให้ทราบข้อมูลเบื้องต้น ณ ที่นี้ พอสังเขป ดังนี้

เครื่องหมาย มูลนิธิเพื่อนสันติภาพ (มพส.)

“Thailand Peace Network Foundation” ย่อว่า “Peace Net”

มูลนิธิเพื่อนสันติภาพ

มูลนิธิเพื่อนสันติภาพได้ดำเนินการจัดตั้งขึ้น เมื่อวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2553 โดยอดีตนายกรัฐมนตรี พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ เป็นประธานมูลนิธิฯ พลเอก นรินทร์ เทบประสิทธิ์ เป็นเลขาธิการมูลนิธิฯ และมีคณะกรรมการที่ร่วมกันก่อตั้งประมาณ 20 ท่าน

สถานที่ตั้งมูลนิธิ ตั้งอยู่เลขที่ 69 หมู่ 2 ถนนลาดตากฟ้า ตำบลศาลายา อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐม และมีพื้นที่เพื่อใช้ทำกิจกรรมอยู่ที่ ตำบลบ้านพร้าว อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก เนื้อที่ 63 ไร่ 223 ตารางวา เรียกชื่อสถานที่นี้ว่า “สวนสันติภาพธรรมสถาน” อันมีความหมายว่าเป็นสถานที่สงบร่มเย็น

ด้วยธรรม/ธรรมชาติ ผู้ที่เข้ามาในสถานที่นี้จะมีแต่ความสุขดังพุทธพจน์ที่ว่า “นัตติ สันติ ปรมัง สุขัง – ความสุขอันใดยิ่งกว่าความสงบไม่มี” ตั้งอยู่ท่ามกลางป่าไม้ สายลม แสงแดด ดินดำ น้ำชุ่ม และปัจจุบันสวนสันติภาพธรรมสถานแห่งนี้ได้มอบให้เป็นที่ธรณีสงฆ์ของวัดพระราม 9 กาญจนาภิเษกไปเรียบร้อยแล้ว

สวนสันติภาพธรรมสถานได้พัฒนามาจากสภาพเดิม ที่เป็นทุ่งนามาเป็นแบบไร่นาสวนผสมตามแนวทางทฤษฎีใหม่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริรัชกาลที่ 9 กล่าวคือปลูกลดต้นไม้เป็นสวนป่า ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ชุมชนในเชิงภูมิศาสตร์และสภาพสิ่งแวดล้อม พื้นที่อีกส่วนสร้างแหล่งน้ำ ที่เรียกว่า “แก้มลิง” ทำให้มีน้ำพอใช้ในทุุกฤดูกาล พื้นที่ 10% สร้างอาคารโรงเรือนตามความจำเป็น ประหยัด และพอเพียง คือ พอประมาณอย่างมีเหตุผล อาคารโรงเรือนมุงแฝก มุงกระเบื้อง ฉากบังตาอบๆ อาคารต่างๆ รวมทั้ง ห้องน้ำศาลางกลมปลูกลดต้นไม้เป็นฉากบังตาเป็นการประหยัดพอเพียงตามลักษณะการใช้ประโยชน์ คือ “ทำให้ดู อยู่ให้เห็น มุ่งเน้นการปฏิบัติจริง”

วัตถุประสงค์การจัดตั้งมูลนิธิ 1) มุ่งเน้นที่จะดำเนินการบนหลักการความรัก ความเมตตา ความหวังดี ต่อเพื่อนมนุษย์ สรรพสัตว์ และสิ่งแวดล้อมทั้งมวล ยึดถือการเสียสละ การแบ่งปัน การสร้างสรรค์สังคมเป็นเป้าหมายในการดำเนินการ 2) เป็นแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลและองค์กร ด้านสันติภาพทั้งภายในและภายนอกประเทศ 3) ส่งเสริมช่วยเหลืออำนวยความสะดวก ระหว่างบุคคลและองค์กรด้านสันติภาพทั้งภายในและภายนอกประเทศ 4) ร่วมมือกับองค์กรการกุศลอื่นๆ 5) ไม่ดำเนินการทางการเมือง

การจัดกิจกรรมของมูลนิธิ มูลนิธิ จัดกิจกรรมเพื่อการกุศลเพื่อสาธารณประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว ข้างต้น โดยมุ่งเน้นการสร้างคนพัฒนาคนบนสมมติฐานที่ว่า “คนสามารถฝึกฝนได้ พัฒนาได้” ดังพุทธพจน์ที่ว่า “ทันโต - เสฏฐมนุสเสสุ ในหมู่มนุษย์ ผู้ประเสริฐสุด คือผู้ที่ฝึกแล้ว” หรืออีกนัยหนึ่งว่า “มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐด้วยการฝึก” ดังนั้นมูลนิธิ จึงได้จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสนองตอบปัญหาสังคม ด้วยการกำหนดหลักสูตรขึ้นมา 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการฝึกผู้นำ และ หลักสูตรการอบรมจิตภาวนา

หลักสูตรการฝึกผู้นำมุ่งเน้นผู้นำขององค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสร้างจิตสำนึกให้เป็นผู้นำที่ดี มีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ บนพื้นฐานคุณธรรมของลักษณะผู้นำที่ดี 3 ประการ คือ **ผู้นำที่ดีต้องรู้จักหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ รู้จักเสียสละ** ซึ่งคุณธรรมลักษณะผู้นำที่ดีทั้ง 3 ประการนี้ ครอบคลุมถึงลักษณะที่ดีของผู้นำใน 110 ข้อ ปลีกย่อยอื่น ๆ โดยสมบูรณ์แล้ว และเป็นที่มาแหล่งคำขวัญของมูลนิธิเพื่อสันติภาพที่ว่า “หน้าที่ ซื่อสัตย์ เสียสละ”

เป้าหมายอีกประการหนึ่ง เมื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านการฝึกอบรมแล้ว จักนำความรู้ ประสบการณ์ และคุณธรรมทั้ง 3 ประการนี้ ไปปฏิบัติให้บังเกิดเป็นรูปธรรม ทั้งส่วนตนและส่วนรวม รวมทั้ง เผยแพร่ความคิดนี้ออกสู่สังคมภายนอกต่อไป

ค แบบฟอร์มรายงานวิชาการกลุ่มความมั่นคง และกลุ่มยุทธศาสตร์ และหลักเกณฑ์ การพิจารณารางวัลเกียรติบัตรวินัยดีเด่น และรางวัลเกียรติบัตรวิชาการดีเด่น

ค.1 แบบฟอร์มรายงานวิชาการกลุ่มความมั่นคง และกลุ่มยุทธศาสตร์

(ตัวอย่าง)

- โครงเรื่อง -

รายงานการศึกษา

เรื่อง

การขับเคลื่อนความมั่นคงด้านเศรษฐกิจด้วยพลังวัฒนธรรมพอเพียง

กรณีศึกษา : สภาพปัญหาหนี้ครัวเรือนของไทย ณ ปัจจุบัน และแนวทางการแก้ปัญหา

บทที่ 1 กล่าวนำ

- 1.1 ปัญหา และความสำคัญของปัญหา (Problem and its significance)
- 1.2 วิเคราะห์ปัญหา : ทำความเข้าใจปัญหา, ยอมรับปัญหา/ประเมินอาการ, ตีกรอบปัญหา (Framing the problem)
- 1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา : ระบุคำถามสำคัญ 2-3 คำถามต่อวัตถุประสงค์
- 1.4 ขอบเขตของการศึกษา
- 1.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework) : สร้างแบบจำลองการแก้ปัญหา (Modeling the problem) เพื่อตอบคำถามสำคัญตามวัตถุประสงค์ – ระบุตัวแปรระดับนโยบาย
- 1.6 การเก็บข้อมูล : ข้อมูลปฐมภูมิ (การสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสอบถาม), ข้อมูลทุติยภูมิ (เอกสารวิจัยที่ผ่านมา ทบทวนวรรณกรรม)
- 1.7 คำจำกัดความ (definitions)

บทที่ 2 สภาวะแวดล้อมภายในและภายนอกประเทศ และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์หนี้ครัวเรือนและเป้าหมายความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

- 2.1 วิเคราะห์สถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อปัญหา (SWOT) วิเคราะห์ความล้มเหลวของตลาด/นโยบายรัฐบาล
- 2.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ
- 2.3 ...

บทที่ 3 หัวข้อ (ตั้งชื่อหัวข้อเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1) เช่น บทบาทของวัฒนธรรมพอเพียงในการขับเคลื่อนปัจจัยสู่เป้าหมายการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือน อธิบายวัตถุประสงค์ และคำถามสำคัญในภาพรวม

เลือกวิธีหาคำตอบ (Selecting solution method), กำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหา/อธิบาย
 เหตุผล/ข้อจำกัด (Choose goals/constraints/explain)
 ตอบคำถามสำคัญ โดยใช้ SEP Matrix: เป้าหมาย -> แนวทาง -> ปัจจัย -> ผลกระทบ
 สรุป

**บทที่ 4 หัวข้อ (ตั้งชื่อหัวข้อเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2) เช่น ถอดบทเรียนกรณีตัวอย่างการ
 แก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนด้วยวัฒนธรรมพอเพียง**

อธิบายวัตถุประสงค์ และคำถามสำคัญในภาพรวม
 เลือกวิธีหาคำตอบ (Selecting solution method), กำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหา/อธิบาย
 เหตุผล/ข้อจำกัด (Choose goals/constraints/explain)
 ตอบคำถามสำคัญ โดยใช้ SEP Matrix: เป้าหมาย -> แนวทาง -> ปัจจัย -> ผลกระทบ
 สรุป

บทที่ 5 สรุป และข้อเสนอเชิงนโยบาย

ระบุกรอบคิดนโยบายใหม่ (Policy alternatives)
 เปรียบเทียบนโยบายใหม่ กับนโยบายเดิม
 คาดการณ์/คำนวณผลกระทบที่เลือก
 คำนวณค่าผลกระทบของนโยบายใหม่
 ประเมิน/นำเสนอ

**ค.2 หลักเกณฑ์การพิจารณารางวัลเกียรติบัตรวินัยดีเด่น และรางวัลเกียรติบัตรวิชาการ
 ดีเด่น**

1) รางวัลเกียรติบัตรวินัยดีเด่น มีคณะกรรมการพิจารณา โดยมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนวัดได้จริง เช่น
 เวลาในการเข้ารับการอบรม ความร่วมมือในกิจกรรมของหลักสูตร การแสดงออกอื่นๆที่เกี่ยวกับวินัย จริยธรรม
 และจิตอาสา เป็นต้น

2) รางวัลเกียรติบัตรวิชาการดีเด่น การพิจารณาให้รางวัลงานวิชาการของกลุ่มความมั่นคงศึกษาและ
 กลุ่มยุทธศาสตร์จะดำเนินการโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินผลงานวิชาการ โดยกำหนด
 หลักเกณฑ์ ตามตารางการประเมินคุณค่างานวิชาการ

เรื่อง.....
 ชื่อกลุ่มผู้วิจัย.....
 หลักสูตร.....

ส่วนที่ 1 ประเมินคุณค่าเอกสารวิชาการ (55 คะแนน)

หัวข้อการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	5	4	3	2	1

1. ความสำคัญต่อความมั่นคงแห่งชาติ และการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (20 คะแนน)					
1.1 เป็นปัญหาความมั่นคงของชาติที่สอดคล้องกับกรอบสาระหลัก (Theme) ที่กำหนดให้ทำการศึกษา					
1.2 เป็นปัญหาใหม่ที่มีความท้าทายในการแก้ปัญหาเพื่อบรรลุเป้าหมายความมั่นคงแห่งชาติและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ					
1.3 มีแนวโน้มของปัญหาที่จะขยายตัวและส่งผลกระทบต่อที่รุนแรงในอนาคต					
1.4 มีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไข					
2. ความเหมาะสมของหัวข้อ/เรื่องที่ทำกรวิจัย (15 คะแนน)					
2.1 เป็นหัวข้อการศึกษาในเรื่องที่มีความซับซ้อน เกี่ยวโยงหลายมิติ เกี่ยวข้องกับสังคม และการบริหารประเทศชาติในวงกว้าง					
2.2 การศึกษาใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา มีความทันสมัย และทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน					
2.3 เป็นหัวข้อการศึกษาที่มุ่งแสวงหาคำตอบเพื่อนำไปแก้ปัญหาสามารถเสนอแนวทางการแก้ปัญหาที่ได้รับการพิสูจน์อย่างเหมาะสม					
3. ประโยชน์และข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา (20 คะแนน)					
3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์การศึกษา ตอบคำถามการศึกษาที่ตั้งไว้ได้ครอบคลุม ชัดเจน และมีความสอดคล้องกัน					
3.2 ข้อเสนอแนะ (เชิงนโยบายและทั่วไป) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้กว้างขวาง					
3.3 สามารถนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม					
3.4 เป็นการศึกษาที่เพิ่มพูนความรู้และความก้าวหน้าทางวิชาการเป็นที่ยอมรับได้					
รวม					

ส่วนที่ 2 ประเมินคุณภาพเอกสารการศึกษา (40 คะแนน)

หัวข้อการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	5	4	3	2	1
1. คุณภาพและความชัดเจนในการเขียนบทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)					
2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาชัดเจน แสดงให้เห็นถึงประเด็นปัญหาและความสำคัญในการทำวิจัยครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา โดยมีเหตุผลสนับสนุนข้อความมีความกระชับ					
3. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของการศึกษา และความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับปัญหาที่ศึกษา					
4. มีการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องครอบคลุมแนวคิด ทฤษฎี และมีความเชื่อมโยงกับหัวข้อและงานศึกษาเหมาะสม					
5. ความเหมาะสมของวิธีการดำเนินการศึกษา ประกอบด้วย วิธีการขั้นตอน เครื่องมือ เทคนิค การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ฯลฯ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้					

6. ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ได้ครบถ้วนทุกประเด็น					
7. ความสามารถในการนำเสนอผลการศึกษา ประกอบด้วย ลำดับขั้นตอนในการเสนอความชัดเจนของการเสนอในรูปแบบตาราง กราฟ รูปภาพ ฯลฯ ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา (การนำเสนอที่ ศศย. เถลิงพระเกียรติฯ แหยมแทน)					
8. ความสมบูรณ์ของส่วนประกอบอื่น ๆ ของเอกสารวิจัยฯ และมีการ อ้างอิง การจัดทำบรรณานุกรมที่ครบถ้วนสมบูรณ์และถูกต้อง					
รวม					

ส่วนที่ ๓ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ประเมิน

.....

ลงชื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ประเมิน
// 2569

หมายเหตุ: เกณฑ์เกียรตินิยม อันดับ 1 (High Distinction) = 95 – 100; เกียรตินิยม (Distinction)
 = 90 - 94

ง ระเบียบการแต่งกาย

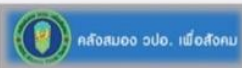
ตัวอย่างการแต่งกายที่หลักสูตรกำหนด

สุภาพสตรี ในวันเรียนตามปกติ
ห้ามใส่กางเกงขายาว/ฮีนส์

การดำเนินงานนอกสถานที่

รองเท้า

คสจ.สมอจ วปอ. เพื่อสังคม

วปอ.

การแต่งกายฯ หลักสูตรในรั้ว สปท. (สถาบันทางการศึกษาระดับสูง)

SML

นพม.

คสจ.สมอจ วปอ. เพื่อสังคม

การแต่งกาย

1. วันอบรมปกติ : ข้าราชการ (ทุกประเภท) และภาคเอกชน
 - เสื้อเชิ้ตสีขาว / เสื้อสูทสีเข้ม (ดำ / น้ำเงินดำ)
 - กางเกงสแลคสีเข้ม (ดำ / น้ำเงินดำ) **งดยีนส์**
 - เนคไทหลักสูตร - เข็มตรามูลนิธิ
 - รองเท้า หุ้มส้นสีเข้มไม่มีลวดลาย (ดำ / น้ำเงินดำ) / **งดผ้าใบ**
 - ** สตรีสวมกระโปรง คลุมเข่าสีเข้ม (ดำ / น้ำเงินดำ)
 - ป้ายชื่อ (คล้องคอ)

ข้าราชการ :
อนุโลมใส่เครื่องแบบได้

คลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม

การแต่งกาย

2. วันจัดงาน/สวนสันติภาพ จ.นครนายก

: ข้าราชการและเอกชน

- เสื้อโปโลหลักสูตรฯ ๒ ตัว
- กางเกงสแลคสีเข้ม สีเข้ม (ดำ / น้ำเงินดำ) **งดยีนส์**
- รองเท้า หุ้มส้นสีเข้ม (ดำ / น้ำเงินดำ) / **งดผ้าใบ**
- ** สตรีสวมกระโปรง คลุมเข่าสีเข้ม
หรือกางเกงขายาวสีเข้ม (ดำ / น้ำเงินดำ)
- หมวกหลักสูตรฯ
- ป้ายชื่อ (คล้องคอ)

คลังสมอง วปอ. เพื่อสังคม

การแต่งกาย

3. วันเสวนาวิชาการแหลมแท่น จ.ชลบุรี

: ข้าราชการและเอกชน

- เสื้อโปโลหลักสูตรฯ ๒ ตัว และ เสื้อสูท/แจ็กเก็ตสูทสีเข้ม
- กางเกงสแลคสีเข้ม สีเข้ม (ดำ / น้ำเงินดำ) **งดยีนส์**
- รองเท้า หุ้มส้นสีเข้ม (ดำ / น้ำเงินดำ) / **งดผ้าใบ**
- ** สตรีสวมกระโปรง คลุมเข่าสีเข้ม
หรือกางเกงขายาวสีเข้ม (ดำ / น้ำเงินดำ)
- **งด** หมวกหลักสูตรฯ
- ป้ายชื่อ (คล้องคอ)

จ.3 สวนสันติภาพธรรมสถาน อ.บ้านนา จ.นครนายก

จ.4 โรงเรียนเตรียมทหาร อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

